הִלְכוֹת שַׁבָּת סִימָן שכ

ביאורים ומוספים

[משנ"ב ס"ק כ]

מִי שֶׁסּוֹמֵךְ עַל דִּבְרֵי הָעֹלַת־שַׁבָּת וְטַ"ז אֵין לִמְחוֹת בְּיָדוֹ[21].

21) לפי שבאופן זה אף לפי שיטת המג"א איסור הברירה אינו אלא מדרבנן כמבואר לעיל (סי' שיט ס"ק ז).

[משנ"ב ס"ק כב]

הָוֵי כִּשְׁאָר פֵּרוֹת, וְכַנַּ"ל בְּסָעִיף א[22] וכו', שֶׁיִּסְחֹט מִקֹּדֶם עַל הַצּוּקֶעֶר[23] בִּפְנֵי עַצְמוֹ[24], דְּהָוֵי כְּמַשְׁקֶה הַבָּא לְאֹכֶל[25].

22) והקשה התהלה לדוד (ס"ק ז), מדוע שלא יהיה דין לימונים כדין בוסר שכתב השו"ע לעיל (ס"ה) שלדעת ר"ת אסור לסוחטו מדין בורר, שהרי גם לימונים אינם ראוים לאכילה. וכן הקשו בשו"ת חתם סופר (או"ח סי' קפא), ובשו"ת רב פעלים (ח"ד או"ח סי' ג, ראה שם מה שתירץ). ובשו"ת אור לציון (ח"ב פל"ב תשובה ב) כתב, שאם הלימון קטן יש להחמיר שלא לסוחטו, משום שיש לחוש שאינו ראוי לאכילה, ודינו כדין בוסר.

23) וסחיטה על גבי דבש, כתב בשו"ת שבט הלוי (ח"א סי' פו) שאין זה נדון במשקה הבא לאוכל.

24) אולם סחיטת אשכולית לתוך סוכר, כתב בשו"ת אגרות משה (או"ח ח"ד סוף סי' טז וח"ה סי' כד) שאסורה, וחלוק הדבר מסחיטת לימון לתוך סוכר, שכן מיץ לימון אינו מיועד לשתיה אלא לתבל בו דברים אחרים, ולפיכך כשסוחטים אותו לתוך סוכר, אף שסופו של הסוכר להינתן לתוך משקה, דנים אותו כחלק מהסוכר, ולא כמשקה, אבל מיץ אשכוליות, בדרך כלל מטרת סחיטתו היא לשם שתייתו, ולא לשם תיבול דברים אחרים, ולפיכך אם כוונת הסוחט לשם שתיית מי האשכולית, אף אם בתחילה סוחט הוא את המיץ לתוך סוכר, נחשב המיץ כמשקה.

25) והחזו"א (או"ח סי' נו ס"ק ז) כתב, שכיון שסופו ליתן את הסוכר לתוך מים, הרי זה אסור, שדעתו בסחיטה לשתותו כמשקה, מחשיבה את המיץ למשקה קודם שיבלע בסוכר, והרי זה מפרק משקה מאוכל. ואף אם מיד עם סחיטתו יבלע המיץ בסוכר, כתב החזו"א (שם), שמ"מ נחשב הוא כמשקה, ואסור לסוחטו. אכן, אם בדעתו לאכול את רוב הסוכר לאחר שיבלע בו הלימון, ורק מעט ממנו יערב במשקה, צידד החזו"א שמותר לסוחטו.

[ביה"ל ד"ה הואיל]

וְאֶפְשָׁר דְּלָאו דַּוְקָא שֶׁאֵינוֹ רָאוּי לַאֲכִילָה כְּלָל קָאָמַר, אֶלָּא עַל־יְדֵי הַדְּחָק[26] וכו', וְאִם־כֵּן הוּא מִדְּרַבָּנַן[27].

26) וכעין זה תירץ החזו"א (מעשרות סי' א ס"ק ה). והוסיף, שכן נראה מהכתוב (יחזקאל יח ב) 'אבות יאכלו בוסר וגו'', הרי שהבוסר הוא מאכל שאינו רצוי לאכילה, ולפיכך, על אף שהוא נחשב כמאכל, מ"מ יש להחשיבו כפסולת לגבי המיץ הנסחט ממנו.

27) וכפי שכתב במשנ"ב לעיל (סי' שיט ס"ק ז), שברירת פסולת הראויה לאכילה על ידי הדחק ממאכל הראוי לאכילה, בגון ברירת עלי חסה מעופשים הראויים לאכילה על ידי הדחק, מעלים הטובים לאכילה, אין בה איסור ברירה מדאורייתא, ואינה אסורה אלא מדרבנן.

[ביה"ל ד"ה לאכל]

דְּכַוָּנַת הָרַ"ן וְהַטּוּר שֶׁכָּתְבוּ 'כְּבוֹרֵר אֹכֶל מִן הַפְּסֹלֶת', גַּם־כֵּן הֵינוּ דְּמִשּׁוּם זֶה חֲשִׁיבָא כְּדֵשׁ[28].

28) וכן כתב לעיל (סי' שיט ס"ד ד"ה מתוך) בשם האבן העוזר.

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél (France) : 01.80.91.62.91
Tél (Israël) : +972.77.466.03.32
contact@torah-box.com

הִלְכוֹת שַׁבָּת סִימָן שכ

קמה

בְּאֵר הַגּוֹלָה

ל תְּשׁוּבַת הָרֹא״ש וְרַבֵּנוּ יְרֻחָם בְּחֵלֶק ח מ שַׁבָּת קמ״ה

(ק) (כא) *לֶאֱכֹל) (טור): ו לְמֻתָּר (כב) *לִסְחֹט (ט) לִימוֹנִי״ש[1]: ז מִלִּסְחֹט כְּבָשִׁים (פֵּרוּשׁ, פֵּרוֹת וּמִינֵי יְרָקוֹת הַמֻּנָּחִים בְּחֹמֶץ וּבְמֶלַח כְּדֵי שֶׁלֹּא יִרְקְבוּ) (כג) וּשְׁלָקוֹת, (כד) אִם לְגוּפָם, שֶׁאֵינוֹ צָרִיךְ לַמַּיִם וְאֵינוֹ סוֹחֲטָן (כה) אֶלָּא לְתַקְּנָם לַאֲכִילָה, אֲפִלּוּ סוֹחֵט (כו) לְתוֹךְ קְעָרָה שֶׁאֵין בָּהּ אֹכֶל, מֻתָּר, וְאִם צָרִיךְ לְמֵימֵיהֶן, מֻתָּר לִסְחֹט (כז) לְתוֹךְ קְדֵרָה (כח) שֶׁיֵּשׁ בָּהּ (י) אֹכֶל, אֲבָל אִם אֵין בָּהּ

בַּאֵר הֵיטֵב

(ק) לֶאֱכֹל. מִמִּילָא הָוֵי כְּבוֹרֵר אֹכֶל מִתּוֹךְ פְּסֹלֶת, טוּר. וְה״ה בִּשְׁאָר פֵּרוֹת שֶׁאֵינָן רְאוּיִים לַאֲכִילָה אָסוּר לְסָחְטָן לְמֵימֵיהֶן, מ״א. וְכָתַב הַט״ז דִּלְפִי זֶה אִם רוֹצֶה לֶאֱכֹל לְאַלְתַּר אוֹתוֹ דָּבָר שֶׁסּוֹחֵט לְתוֹכוֹ הַבֹּסֶר מֻתָּר כְּדִלְעִיל סִימָן שִׁיט לְעִנְיַן בּוֹרֵר, ע״ש. וְכ״כ הָעוּ״ש דְּיֵשׁ לְהַתִּיר לִסְחֹט לְצֹרֶךְ אוֹתָהּ סְעוּדָה, ע״ש. וְהַמ״א תָּמַהּ עֲלֵיהֶם, דְּאַטּוּ מִי שָׁרֵי לַעֲשׂוֹת מְלֵאכָה כְּדֵי לֶאֱכֹל לְאַלְתַּר, וְכ״כ הַש״ג פ״ז דְּשַׁבָּת, אֶלָּא הַטַּעַם, דְּבוֹרֵר בְּיָדוֹ לֶאֱכֹל לְאַלְתַּר לֹא מִקְרֵי בְּרִירָה דְּהָוֵי דֶּרֶךְ אֲכִילָה, וּלְהַבֵּי בְּקָנוֹן וּבְתַמְחוּי אָסוּר לִבְרֹר אֲפִלּוּ לֶאֱכֹל לְאַלְתַּר, וְכֵן פְּסֹלֶת מִתּוֹךְ הָאֹכֶל אָסוּר אֲפִלּוּ לֶאֱכֹל לְאַלְתַּר, וּמִכ״ש דְּאָסוּר לִסְחֹט בֹּסֶר, ע״ש. וְעַיֵּן יַד־אַהֲרֹן: (ט) לִימוֹנִי״ש[1].

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

כְּדַעַת הַמָּגֵן־אַבְרָהָם, אַךְ אִם הַבֹּסֶר רָאוּי לֶאֱכֹל עַל־יְדֵי הַדְּחָק, מִי שֶׁסּוֹמֵךְ עַל דִּבְרֵי הָעֹלַת־שַׁבָּת וְט״ז אֵין לִמְחוֹת בְּיָדוֹ[21]: (כא) לֶאֱכֹל. וְהוּא הַדִּין (כד) בִּשְׁאָר פֵּרוֹת שֶׁאֵינָם רְאוּיִים לַאֲכִילָה, אָסוּר לְסָחְטָן לְמֵימֵיהֶן אֲפִלּוּ לְתוֹךְ אֹכֶל, (כה) וְיֵשׁ לְהַחְמִיר כִּסְבָרָא אַחֲרוֹנָה: ו (כב) לִסְחֹט לִימוֹנִי״ש. וּבִלְשׁוֹנֵנוּ צִיטְרִי״ן[1], וְהַיְנוּ אֲפִלּוּ לְמַשְׁקִין. וְאַף שֶׁדֶּרֶךְ לְסָחְטָן בְּחֹל, כֵּיוָן שֶׁאֵין דֶּרֶךְ כְּלָל לְסָחְטָן לְצֹרֶךְ מַשְׁקֶה אֶלָּא לְטַבֵּל בּוֹ אֹכֶל, הָוֵי כִּשְׁאָר פֵּרוֹת, וְכַנַּ״ל בְּסָעִיף א[22]. וַאֲפִלּוּ אִם הַדֶּרֶךְ לְסָחְטָן בְּחֹל לְתוֹךְ מַיִם שֶׁנָּתְנוּ בָּהֶם צוּקֶע״ר[2] לִשְׁתּוֹת לְתַעֲנוּג, מִכָּל מָקוֹם נוֹהֲגִין הָעוֹלָם לְהָקֵל לַעֲשׂוֹת זֶה בְּשַׁבָּת, וְאֶפְשָׁר מִשּׁוּם דְּלֹא מִתְּסַר אֶלָּא כְּשֶׁדֶּרֶךְ לִשְׁתּוֹת מֵי סְחִיטַת הַכְּרִי גַּם בְּלֹא תַּעֲרוֹבוֹת מַשְׁקֶה אַחֵר; אִי נַמִּי, דְּלֹא מִתְּסַר אֶלָּא כְּשֶׁסּוֹחֲטִין מֵימָיו לְבַד וְאַחַר־כָּךְ מְעָרְבִין אוֹתָם, אֲבָל אִם הַמִּנְהָג לִסְחֹט מֵימָיו לְתוֹךְ מַשְׁקֶה אַחֵר לִתֵּן בּוֹ טַעַם, שָׁרֵי [ב״י וט״ז]. (כו) וּלְפִי זֶה בַּזְּמַן הַזֶּה, שֶׁיָּדוּעַ שֶׁמְּמַלְאִין חָבִיּוֹת לְמֵאוֹת לִשְׁתּוֹת עִם פָּאנְ״ש בְּאֵיזֶה מְקוֹמוֹת, צָרִיךְ עִיּוּן גָּדוֹל אִם מֻתָּר לְסָחְטָן בְּשַׁבָּת לְתוֹךְ מַשְׁקֶה, דְּאֶפְשָׁר דְּדָמֵי לְתוּתִים וְרִמּוֹנִים כֵּיוָן דְּדֶרֶךְ לְסָחְטָן בְּכֵלִים בִּפְנֵי עַצְמָם, (כז) וְעַל־כֵּן צָרִיךְ לִזָּהֵר שֶׁיִּסְחֹט מִקֹּדֶם עַל הַצּוּקֶעַר[23] בִּפְנֵי עַצְמוֹ[24], דְּהָוֵי כְּמַשְׁקֶה הַבָּא לְאֹכֶל[25], וְכֵן לְסָחְטוֹ (כח) לְתַבְשִׁיל וְעַל־גַּבֵּי הָאֹכֶל פְּשִׁיטָא דְּשָׁרֵי, וְכַנַּ״ל בְּסָעִיף ד. וְדַע, דְּהַשֻּׁלְחָן־עָרוּךְ דְּמַתִּיר לִסְחֹט לִימוֹנִי״ש הַיְנוּ קֹדֶם שֶׁנִּכְבְּשׁוּ, אֲבָל אִם כְּבוּשִׁים בְּמֶלַח וּשְׁאָר דְּבָרִים, דִּינָם כִּכְבָשִׁים וּשְׁלָקוֹת, וּכְדִלְקַמֵּהּ [אחרונים]: ז (כג) וּשְׁלָקוֹת. הַיְנוּ (כט) יָרָק וְכַיּוֹצֵא, שֶׁשְּׁלָקָן קֹדֶם הַשַּׁבָּת וְנִשְׁאֲרוּ מֵימֵיהֶן בָּהֶן: (כד) אִם לְגוּפָן. רוֹצֶה לוֹמַר, שֶׁסּוֹחֲטָן (ל) מִמַּשְׁקֶה הַצָּף עֲלֵיהֶן וְהַנִּבְלָע בָּהֶן כְּדֵי לְתַקֵּן גּוּפָם לַאֲכִילָה לְבַד וְאֵין צָרִיךְ לְמֵימֵיהֶן, כְּמוֹ שֶׁדֶּרֶךְ לִסְחֹט הַיָּרָק שֶׁקּוֹרִין שֵׂאלַאטִי״ן[3] לְאַחַר שֶׁשָּׁרוּ אוֹתָן בְּמַיִם, לָכֵן אֵינֶנּוּ בִּכְלַל מְפָרֵק כְּלָל, וְאַף דְּסוֹחֵט לְתוֹךְ הַקְּעָרָה וְאֵין הַמַּשְׁקֶה הוֹלֵךְ לְאִבּוּד, מִכָּל מָקוֹם כֵּיוָן שֶׁאֵינוֹ מְכַוֵּן בִּשְׁבִיל הַמַּשְׁקֶה אֵינֶנּוּ בִּכְלַל מְלָאכָה, (לא) וּבְזֵיתִים וַעֲנָבִים אָסוּר בְּכָל גַּוְנֵי, מִשּׁוּם דְּרֹב הָעוֹלָם סוֹחֲטִין אוֹתָן לְמֵימֵיהֶן: (כה) אֶלָּא וְכוּ׳. וְהוּא הַדִּין דְּמֻתָּר לְכַתְּחִלָּה לִסְחֹט לְאַקְשִׁי״ן[4] מִשֻּׁמָּן הַנִּבְלָע בָּהֶן, אִם הוּא עוֹשֶׂה מִשּׁוּם שֶׁאֵין יָכוֹל לְאָכְלָן מִשּׁוּם שֻׁמָּן הַרְבֵּה שֶׁבָּהֶן, כֵּן כָּתַב בִּדְרִישָׁה, וּבְחַיֵּי־אָדָם מִקֵּל מִטַּעַם אַחֵר, דְּשֻׁמָּן שֶׁמַּפְרִישׁוֹ הָוֵי גַּם־כֵּן אֹכֶל, וְהָוֵי כְּמַפְרִיד אֹכֶל מֵאֹכֶל: (כו) לְתוֹךְ קְעָרָה וְכוּ׳. וְדַוְקָא לְצֹרֶךְ שַׁבָּת, אֲבָל אָסוּר לִסְחֹט בְּכָל גַּוְנֵי לְצֹרֶךְ מוֹצָאֵי־שַׁבָּת [גמרא]: (כז) לְתוֹךְ קְדֵרָה וְכוּ׳. דְּלֹא גָרַע מֵאֶשְׁכּוֹל דְּמֻתָּר, וְכַנַּ״ל בְּסָעִיף ד: (כח) שֶׁיֵּשׁ בָּהּ אֹכֶל. וְהוּא הַדִּין (לב) לְתוֹךְ הַמּוּרְיָס דְּהָוֵי מַאֲכָל, אֲבָל לְתוֹךְ הַמַּשְׁקִין אָסוּר:

כֵּיוָן שֶׁאֵין דֶּרֶךְ כְּלָל לְסָחְטָן לְצֹרֶךְ מַשְׁקֶה אֶלָּא לְצֹרֶךְ אֹכֶל הָוֵי כִּשְׁאָר פֵּרוֹת, עמ״ש ס״א. וַאֲפִלּוּ נוֹהֲגִין לְסָחְטוֹ לְתוֹךְ מַיִם לִשְׁתּוֹתוֹ שָׁרֵי כֵּיוָן שֶׁאֵין דֶּרֶךְ לִשְׁתּוֹתָן לְבַדּוֹ, ב״י. וְלִימוֹנִי״ש הַכְּבוּשִׁים בְּמֶלַח דִּינָם כִּכְבָשִׁים וּשְׁלָקוֹת, עַיֵּן סָעִיף ז. וּלְעִנְיַן לִסְחֹט תַּפּוּחִים נ״ל דְּאוֹתָן שֶׁסּוֹחֲטִין כְּדֵי לְרַכֵּךְ הַתַּפּוּחַ כְּדֶרֶךְ שֶׁעוֹשִׂין אִם הַתַּפּוּחַ קָשֶׁה דְּשָׁרֵי, דְּהָוֵי כְּמוֹ לְמַתֵּק, כְּמ״ש בְּס״ק ב, וְאע״ג דְּשׁוֹחֶה מַה שֶּׁיּוֹצֵא מִמֶּנּוּ מ״מ לֹא נִתְכַּוֵּן בַּסְּחִיטָה לְכָךְ כֵּיוָן שֶׁאֵינוֹ עוֹמֵד לְכָךְ. וְאִם הַתַּפּוּחַ מְבֻשָּׁל וְסוֹחֵט שֶׁיֵּצֵא מִמֶּנּוּ, פְּשִׁיטָא דְּשָׁרֵי, דְּהָא סָחַט כָּל הָאֹכֶל מִמֶּנּוּ, ט״ז, ע״ש: (י) אֹכֶל. דְּמַשְׁקֶה הַבָּא לְאֹכֶל הָוֵי כְּמַפְרִיד אֹכֶל מֵאֹכֶל, וְה״ה לְתוֹךְ הַמּוּרְיָס דְּהָוֵי מַאֲכָל, סְמַ״ק, אֲבָל לְתוֹךְ מַשְׁקִין אָסוּר:

בְּאוּר הֲלָכָה

שֶׁאֵינוֹ רָאוּי לַאֲכִילָה כְּלָל קָאָמַר, אֶלָּא עַל־יְדֵי הַדְּחָק[26], וְלָכֵן נִקְרָא בְּסֹלֶת נֶגֶד מַה שֶּׁסּוֹחֵט, וְאִם־כֵּן הוּא מִדְּרַבָּנָן[27] [חמד משה]: * לֶאֱכֹל. עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה סָעִיף־קָטָן כ שֶׁכָּתַבְנוּ דְּאִם דַּעְתּוֹ לֶאֱכֹל לְאַלְתַּר, דַּעַת הַט״ז וְעֹלַת־שַׁבָּת לְהָקֵל מִטַּעַם דְּגַם בְּבוֹרֵר מְקַלִּינָן בְּלְאַלְתַּר אִם הוּא אֹכֶל מִתּוֹךְ פְּסֹלֶת. וְעַיֵּן בְּפְרִי־מְגָדִים שֶׁרְמֵז דִּבְתוֹסָפוֹת אִיתָא הַטַּעַם לְעִנְיַן חוֹלֶבֶת מִשּׁוּם דָּשׁ, שֶׁנּוֹטֵל הָאֹכֶל מִן הַפְּסֹלֶת, וּבְעִנְיָנֵנוּ גַּם־כֵּן הַבְּהֵמָה הִיא כִּפְסֹלֶת, וּכְשֶׁנּוֹטֵל הָאֹכֶל מִמֶּנָּה כְּדִישָׁה חֲשִׁיבָא, וְכֵן הוּא הַדִּין לְעִנְיַן בֹּסֶר, וּלְפִי זֶה נִסְתָּר הַקֻּלָּא לְגַמְרֵי. דִּבְדִישָׁה אֵין נִפְקָא־מִנָּהּ בֵּין לְאַלְתַּר לְאַחַר זְמָן. וְעַיֵּן בְּסֵפֶר חֶמֶד־מֹשֶׁה שֶׁמְּצַדֵּד דְּכַוָּנַת הָרַ״ן וְהַטּוּר שֶׁכָּתְבוּ 'כְּבוֹרֵר אֹכֶל מִן הַפְּסֹלֶת', גַּם־כֵּן הַיְנוּ דְּמִשּׁוּם זֶה חֲשִׁיבָא כְּדִשׁ[28], וּכְמוֹ שֶׁכָּתְבוּ הַתּוֹסָפוֹת, אַךְ שֶׁקִּצְרוּ בִּלְשׁוֹנָם [אַחַר־כָּךְ מָצָאתִי בְּנִשְׁמַת־אָדָם שֶׁגַּם הוּא כָּתַב כֵּן]. וְנִרְאֶה שֶׁכֵּן הוּא הָאֱמֶת, שֶׁרָאִיתִי בְּאוֹר זָרוּעַ שֶׁמַּעְתִּיק לְשׁוֹן רַבֵּנוּ תָּם בְּאֲרִיכוּת, כְּתוּב שָׁם גַּם־כֵּן בְּהֶדְיָא דְּהוּא כְּמוֹ דָּשׁ שֶׁמְּפָרֵק הָאֹכֶל מִן הַקֵּשׁ, עַיֵּן שָׁם, וְלָמָּה לָן לוֹמַר שֶׁהַטּוּר יִפְלֹג עַל זֶה וְיִכְתֹּב בְּשֵׁם רַבֵּנוּ תָּם בְּעִנְיָן אַחֵר. וּמִלְבַד זֶה, בְּמִלְחֲמוֹת כָּתַב גַּם־כֵּן דְּדַעַת הַגְּאוֹנִים שֶׁאוֹסְרִין לַחֲלֹב בְּשַׁבָּת לִקְדָרָה הוּא מִשּׁוּם דִּבְדָשׁ חֲשִׁיבָא, עַיֵּן שָׁם, עַל־כֵּן בְּוַדַּאי מְהַנָּכוֹן לְהַחְמִיר כְּדַעַת הַמָּגֵן־אַבְרָהָם אַף אִם נִסְבֹּר דְּאֵין בָּזֶה מִשּׁוּם בּוֹרֵר. אַךְ אִם הַבֹּסֶר רָאוּי לַאֲכִילָה עַל־יְדֵי הַדְּחָק, דִּלְעִנְיַן בּוֹרֵר לֵיכָא בָּזֶה אֶלָּא אִסּוּרָא מִדְּרַבָּנָן, וּכְדִלְעִיל בְּסִימָן שִׁיט, וְדָשׁ נִרְאֶה גַּם־כֵּן דְּלֹא שַׁיָּךְ כָּל־כָּךְ בְּאֹפֶן זֶה מִדְּאוֹרַיְתָא, דְּאֵין דּוֹמֶה לִמְפָרֵק מִן הַקֵּשׁ, מִסְתַּבְּרָא דְּיֵשׁ לִסְמֹךְ לְהָקֵל בִּשְׁעַת הַדְּחָק כְּדַעַת הַט״ז וְעֹלַת־שַׁבָּת: * לִסְחֹט לִימוֹנִי״ש[1]. עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ דְּהוּא אֲפִלּוּ לְמַשְׁקִין. דְּהִנֵּה מְקוֹר דִּין זֶה הוּא מִתְּשׁוּבַת הָרֹא״ש שֶׁהוּבָא בְּבֵית־יוֹסֵף, וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: וְשֶׁשֶּׁאֶלְתֶּם עַל סְחִיטַת לִימוֹנִי״ש, נִרְאֶה דְּהֵם בִּכְלַל שְׁאָר פֵּרוֹת שֶׁמֻּתָּר לְסָחְטָן, שֶׁאֵין דֶּרֶךְ כְּלָל לִסְחֹט לִימוֹנִי״ש לְצֹרֶךְ מַשְׁקֶה אֶלָּא לְצֹרֶךְ אֹכֶל וּמֻתָּר לְסָחְטָן בְּשַׁבָּת, עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ, וְעַל־כַּרְחֵךְ רוֹצֶה לוֹמַר כֵּיוָן שֶׁאֵין הַמִּנְהָג לְסָחְטָן לְמֵימֵיהֶן, לְכָךְ מִי שֶׁיִּרְצֶה לְסָחְטָן לְמֵימֵיהֶן מֻתָּר כְּדִין שְׁאָר פֵּרוֹת, דִּבְוַדַּאי לֹא הֻצְרַךְ הָרֹא״ש לְהַתִּיר לְסָחְטָן לְתוֹךְ אֹכֶל, דַּהֲרֵי אֲפִלּוּ אֶשְׁכּוֹל שֶׁל עֲנָבִים מֻתָּר לְסָחְטוֹ לְתוֹךְ אֹכֶל, וְכָל־שֶׁכֵּן לִימוֹנִי״ש דְּהָוֵי כִּשְׁאָר פֵּרוֹת, עַד כָּאן לְשׁוֹן סֵפֶר מַטֵּה־יְהוּדָה, וְכֵן מַשְׁמַע מִמָּגֵן־אַבְרָהָם וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים דְּכַוָּנַת הַשֻּׁלְחָן־עָרוּךְ הוּא אֲפִלּוּ לְמַשְׁקִין. וְדַע, דְּמַה שֶׁכָּתַבְנוּ בְּסוֹף דְּבָרֵינוּ דְּמֻתָּר לְסָחְטוֹ לְתַבְשִׁיל וְעַל־גַּבֵּי הָאֹכֶל, הַיְנוּ דְּבִזֶּה אֵין צָרִיךְ לְחוֹשׁ לְחֻמְרַת הָרַבֵּנוּ חֲנַנְאֵל שֶׁכָּתַבְנוּ גַּבֵּי אֶשְׁכּוֹל שֶׁל עֲנָבִים, דִּלְתֵרוּץ הָרִאשׁוֹן שֶׁל הַבֵּית־יוֹסֵף שֶׁהֵבֵאתִי בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה בְּכָל גַּוְנֵי אֵין לְהַחְמִיר

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(כד) מָגֵן־אַבְרָהָם וְתוֹסֶפֶת־שַׁבָּת: (כה) עַיֵּן בְּאֵלִיָּה רַבָּה שֶׁכָּתַב בְּשֵׁם שִׁירֵי כְנֶסֶת הַגְּדוֹלָה דְּהַסּוֹמֵךְ עַל סְבָרָא רִאשׁוֹנָה לֹא הִפְסִיר, וְעִיַּנְתִּי שָׁם שֶׁרְאַיָּתוֹ הוּא מִדְּלֹא הִכְרִיעַ הַשֻּׁלְחָן־עָרוּךְ מִשְׁמַע שֶׁאֵין לִמְחוֹת בְּיַד הַמֵּקֵל; וְאֵינָהּ רְאָיָה, דְּיֵשׁ לוֹמַר לְהָפֵךְ, מִדְּכָתַב דַּעַת הַמְּקִלִּין גַּם־כֵּן רַק בְּשֵׁם יֵשׁ מִי שֶׁאוֹמֵר וְלֹא בִּסְתָמָא, וְעַל זֶה סִיֵּם 'וְרַבֵּנוּ תָּם אוֹסֵר', וְגַם בִּסְמַ״ג וּסְמַ״ק וְכָל־בּוֹ מִשְׁמַע דְּדַעְתָּם כְּדַעַת רַבֵּנוּ תָּם, וְעַל־כֵּן יֵשׁ לְהַחְמִיר, וְאַחַר־כָּךְ רָאִיתִי בְּסֵפֶר שֻׁלְחָן־עֲצֵי־שִׁטִּים וּבְשֻׁלְחָן־עָרוּךְ הַגְּרִ״ו שֶׁהֶחְמִירוּ גַּם־כֵּן כִּסְבָרָא אַחֲרוֹנָה: (כו) חַיֵּי־אָדָם: (כז) חַיֵּי־אָדָם, וְהוּא מִתְּשׁוּבַת רַדְבַּ״ז סִימָן י. וְאַף־עַל־גַּב שֶׁהַחַיֵּי־אָדָם מְפַקְפֵּק גַּם בָּזֶה, מִכָּל מָקוֹם נִרְאֶה דְּאֵין לָחֹשׁ: (כח) בֵּית־יוֹסֵף: (כט) רַבֵּנוּ חֲנַנְאֵל: (ל) רַשִׁ״י: (לא) מָגֵן־אַבְרָהָם: (לב) מָגֵן־אַבְרָהָם:

תִּרְגּוּם: 1 לִימוֹנִים. 2 סֻכָּר. 3 חַסָּה. 4 אִטְרִיּוֹת.

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél (France) : 01.80.91.62.91
Tél (Israël) : +972.77.466.03.32
contact@torah-box.com

נ שם פשמואל. הרי"ף ורמב"ם בפרק כא ס הריי"ף בשמו ובה"ג יחזן ע בית יוסף ממשמעות הגמרא שם פ שבת נ"א ברייתא ע הר"ן שם ורוב הפוסקים ק סור בשם אבי העזרי ר שם ובן כתבו התוספות והרא"ש שם ש שם בשם בעל התרומות ת טור בשם הרי"ם מרוטנבורג

אֹכֶל (בט) נ[א]סור. (יח) (ל) *וּלְרַבְּנוּ חֲנַנְאֵל*), [כ]כֹּל שֶׁהוּא צָרִיךְ לְמִימֵיהֶן חַיָּב חַטָּאת, אֲפִלּוּ סָחַט לְקֻדָּרָה שֶׁיֵּשׁ בָּהּ אֹכֶל. (יט) וּלְרַבֵּנוּ, הַסּוֹחֵט אֶשְׁכּוֹל לְקֻדָּרָה *נִמְנֵי אִסּוּר) (טור): ח [ע]הַסּוֹחֵט (לא) דָּג לְצֵרוֹ, דִּינוֹ כְּסוֹחֵט כְּבָשִׁים וּשְׁלָקוֹת לְמֵימֵיהֶן: ט [פ]הַשֶּׁלֶג וְהַבָּרָד אֵין מְרַסְּקִין אוֹתָם, דְּהַיְנוּ לְשַׁבְּרָם (לב) לַחֲתִיכוֹת דַּקּוֹת כְּדֵי שֶׁיָּזוּבוּ (יג) (לג) מֵימֵיהֶן, אֲבָל נוֹתֵן הוּא לְתוֹךְ כּוֹס שֶׁל יַיִן אוֹ מַיִם וְהוּא נָמוֹחַ מֵאֵלָיו (לד) וְאֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ, [ש]וְכֵן אִם הִנִּיחָם (יג) בַּחַמָּה אוֹ בְּנֶגֶד הַמְּדוּרָה וְנִפְשְׁרוּ (לה) מֵאֲלֵיהֶם: י [ק]מֻתָּר (לו) לְשַׁבֵּר (יד) הַקֶּרַח כְּדֵי לִטֹּל מַיִם מֵתַּחְתָּיו: יא [ר]צָרִיךְ לְזָהֵר בַּחֹרֶף (לז) שֶׁלֹּא יִטֹּל יָדָיו בְּמַיִם שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם שֶׁלֶג אוֹ בָּרָד, וְאִם יִטֹּל *יִזָּהֵר שֶׁלֹּא יִדָּחֲקֵם בֵּין יָדָיו, שֶׁלֹּא יֶהֱא (טו) מְרֻסָּק: יב [ש]יֵשׁ לְזָהֵר שֶׁלֹּא יִשְׁפְּשֵׁף יָדָיו (טז) (לח) בְּמֻלַּח: יג [ה]דּוֹרֵס שֶׁלֶג (לט) בְּרַגְלָיו וְאֵינוֹ

*) כֵּן צָרִיךְ לוֹמַר, וְלֹא וּלְרַבֵּנוּ תָּם, וְכֵן כָּתְבוּ בְּעֹלַת־שַׁבָּת וּכְמַאֲמַר־מָרְדְּכַי, וְכֵן אִיתָא בַּלְבוּשׁ.

בֵּאוּר הַלָּכָה

לְעִנְיַן לִימּוּ״שׁ: * וּלְרַבֵּנוּ חֲנַנְאֵל וְכוּ׳. עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה שֶׁכָּתַבְנוּ דְּכָל הַפּוֹסְקִים פְּלִיגִי עַל הָרַבֵּנוּ חֲנַנְאֵל, וְהֵינוּ בְּדִין הַשֵּׁנִי לְעִנְיַן מַשְׁקֶה הַבָּא לֶאֱכֹל. אֲבָל בְּדִין הָרִאשׁוֹן שֶׁלּוֹ דְּפוֹסֵק דִּבְכָבְשִׁים וּשְׁלָקוֹת יֵשׁ חִיּוּב חַטָּאת כְּשֶׁסְּחָטָן לְמֵימֵיהֶן, יֵשׁ הָרְבֵּה רִאשׁוֹנִים דְּסָבִירָא לְהוּ כְּוָתֵיהּ, הֵינוּ הַרַשְׁבָּ״א וְהָרוֹקֵחַ וְאוֹר זָרוּעַ וִירֵאִים לְהָר״א מִמֵּץ, וְטַעְמָם, דְּפְסְקוּ כְּרַבִּי יוֹחָנָן דְּקָיְמָא לַן כְּוָתֵיהּ נֶגֶד רַב וּשְׁמוּאֵל, דְּסוֹבְר דִּכְבָכְשִׁים וּשְׁלָקוֹת כְּשֶׁסְּחָטָן לְמֵימֵיהֶן חַיָּב, וְטַעַם הִרְיי״ף וְסִיעָתוֹ מְבֹאָר בְּהָרִי״ף. וְדַע עוֹד, דְּאִפְלוּ לְשִׁיטַת הָרַבֵּנוּ חֲנַנְאֵל דְּסוֹבֵר כְּרַבִּי יוֹחָנָן, מִכָּל מָקוֹם מוֹדֶה דְּשָׁאר פְּרוֹת מַקֶּה לְסָחֹט לְמֵימֵיהֶן לְסַחֲלָה, וְכֵן נ״ל בְּסָעִיף א וְלֹהֲכִי לֹא הִזְכִּיר הַמְּחַבֵּר כְּלָל בְּסָעִיף א דָּגָה זוֹ לְעִנְיַן שְׁאָר פְּרוֹת אֲפִלּוּ לְחָעֲרָא בְּעֶלְמָא, שֶׁכֵּן אִיתָא בְּרַבֵּנוּ חֲנַנְאֵל שֶׁכְּבָרִינוּ בְּהָרָא דְּסוֹחֲטִין לַבְּחִלָּה בְּפֹגְעִין וּפְרִישִׁין, וְעַל־כָּרְחָךְ טַעְמוֹ מִשּׁוּם דְּסָבִירָא לֵהּ דִּכְבָכְשִׁים וּשְׁלָקוֹת דֶּרֶךְ לִסְחֹן, מַה שְּׁאֵין כֵּן בִּשְׁאָר פֵּרוֹת, אוֹ מִשּׁוּם דְּהַבְלוּעַ בִּכְבָכְשִׁים שֵׁם מַשְׁקֶה עָלָיו מִקֹּדֶם, וּכְמוֹ שֶׁכָּתַבְתִּי בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה. וְהִנֵּה בְּהַגָּהוֹת סְמַ״ק הוֹכִיחַ מִהָא דִּכְבָכְשִׁים וּשְׁלָקוֹת דְּאַף בִּסְחִיטַת פֵּרוֹת אַחֵר לְמֵימֵיהֶן, וְכֵאֲמֶת מִפֵּרוּשׁ רַבֵּנוּ חֲנַנְאֵל מוּכָח אִיפְכָא, וְעַל־כָּרְחָךְ הַטַּעַם כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ, וּכְבָר בֵּאַרְנוּ לְעֵיל בְּבֵאוּר הֲלָכָה בַּאֲרִיכוּת, עַיֵּן שָׁם: * נִמְנֵי אִסּוּר. הַאי לִשְׁנָא ״נִמְנֵי״ לָאו דַּוְקָא, דְּכָל־שֶׁכֵּן בְּאֶשְׁכּוֹל שֶׁל עֲנָבִים וְזֵיתִים לְקֻדָּרָה דְּחַיָּב לְרַבֵּנוּ חֲנַנְאֵל, דְּעִקַּר סְחִיטָה הוּא בְּזֵיתִים וַעֲנָבִים, אֶלָּא מִשּׁוּם דְּהַשְׁלַחַ־עָרוּךְ סָתַם לְעֵיל בְּסָעִיף ד. וּלְכָךְ הִזְכִּיר הָרַמ״א דְּגַם שָׁם יֵשׁ פְּלוּגְתָּא [ט״ז]: * יִזָּהֵר שֶׁלֹּא יִדָּחֲקֵם וְכוּ׳. עַיֵּן מֶגֶן־אַבְרָהָם שֶׁכָּתַב, דְּלְהַמְּחִירִין לְרַסֵּק לְתוֹךְ הַכּוֹס. גַּם בְּזֶה שָׁרֵי, וְטַעְמוֹ, מִשּׁוּם דְּמֵעֲרֵב כְּמֵי הַנְּטִילָה וְלֹא גָּזְרוּ

בֵּאוּר הָעִטּוּר

(יח) וּלְרַ״ה וְכוּ׳. וּבְסִימָן תְּקָה גַּבֵּי יו״ט הִכְרִיעַ דְּמַהֲר לַחֲלֹב לְתוֹךְ הָאֹכֶל, וְא״כ כָּאן אֲפִלּוּ לְכַתְּחִלָּה מוּתָּרִים וְהַשְּׁלָקוֹת לְהוֹצִיא מֵימֵיהֶן לְתוֹךְ הָאֹכֶל, ט״ו, ע״ש: (יט) מֵימָיו. דְּקָא מוֹלִיד בְּשַׁבָּת, וְדָמֵי לְמִלָּאכָה שֶׁבּוֹרֵא מַיִם חֲלוּלִים. וְכָתַב ב״י: דַּוְקָא שֶׁמְּרַסְּקוֹ בַּחֲתִיכוֹת קְטַנּוֹת, אֲבָל לִשְׁבֹּר חֲתִיכָה מְגֻפָּנוּ שָׁרֵי, וַאֲפִלּוּ אִם יִזּוּבוּ קְצָת מַיִם ע״י זֶה, דְּלֹא נִתְכַּוֵּן בָּזֶה, וְעוֹד שֶׁהוֹלֵךְ לְאִבּוּד: (יג) בַּחַמָּה. וּלְפִי מַה שֶּׁכָּתַב רַמ״א בְּסִימָן שיח סָעִיף טו גַּם הָכָא אָסוּר מִשּׁוּם נוֹלֵד, אע״כ הוּא מְעֹרָב בְּמַיִם וְאֵי מִשּׁוּם שְׁבִירַת הַקֶּרַח. שֶׁהֲרֵי אֵינוֹ בּוֹרֵא מַיִם בְּזֶה, וְאֵי מִשּׁוּם שְׁבִירַת הַקֶּרַח, הָא גְּרוֹלָה מִזּוֹ מֻתָּרֶת אִם הָיָה מַצָּעָנוֹ: שׁוֹבֵר אָדָם אֶת הַחֲבִית בְּשָׁבִיל גְּרוֹגְרוֹת וְכוּ׳, מְרוּבִּי. וְעַיֵּן סִימָן שיז. וְנ״ל דְּבִנְהָר אוֹ בְּאֵר אָסוּר. מ״א: (טו) מְרֻסָּק. עמ״א דַּאֲפִלּוּ לְרַסֵּק שָׁרֵי, ע״ש ס״ק יג: (טז) בְּמֻלַּח. לְפִי שֶׁנִּמּוֹחַ וְהָוֵה נוֹלֵד, וְע׳ סִימָן שכו ס״ו. וּמִשְּׁמַע דְּמֻתָּר לְהַשְׁלִיךְ מֻלַּח בְּמַיִם וְאַחַר־כָּךְ נוֹטֵל יָדָיו מֵהֶם כְּמ״ש גַּבֵּי שֶׁלֶג וּבָרָד, רַק שֶׁיִּזָּהֵר שֶׁלֹּא יִהְיֶה אָסוּר מֵחֲמַת מֵי הַמֶּלַח הַנִּזְּקָר בְּסִימָן שכא, ט״ז:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

(כט) אָסוּר. וְאַף־עַל־גַּב דְּשִׁאֲרֵי פֵּרוֹת מֻתָּר לִסְחֹט אֲפִלּוּ לְמֵימֵיהֶן, וְכַנַּ״ל בְּסָעִיף א, שָׁאנֵי הָתָם שֶׁאֵין שָׁם מַשְׁקֶה עַל מְי־פֵרוֹת וְהָנֵי כְּמַפְרִיד אֹכֶל מֵאֹכֶל, מַה שֶּׁאֵין כֵּן הָכָא דְּהָיָה שָׁם מַשְׁקֶה עָלָיו מִקֹּדֶם שֶׁנִּבְלַע וְשָׁיָךְ בּוֹ שָׁם סְחִיטָה, וּמִכָּל מָקוֹם חִיּוּב חַטָּאת לֵיכָּא לָדַעַת זו, דְּסְבִירָא לֵהּ, דְּבַר־תּוֹרָה אֵינוֹ חַיָּב אֶלָּא עַל סְחִיטַת זֵיתִים וַעֲנָבִים בִּלְבַד, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּרֵישׁ הַסִּימָן: (ל) וּלְרַבֵּנוּ חֲנַנְאֵל וְכוּ׳. הִנֵּה הָרַבֵּנוּ חֲנַנְאֵל בִּשְׁנֵי דְּבָרִים פָּלִיג עַל דַּעָה הָרִאשׁוֹנָה: א) דְּסָבְרָא לֵהּ דְּאִם דָּרִיךְ לְמֵימֵיהֶן חַיָּב אֲפִלּוּ בִּכְבָכְשִׁים וּשְׁלָקוֹת, ב) דְּכָל הֵיכָא שֶׁצָּרִיךְ לְמֵימֵיהֶן לְעוֹלָם חַיָּב אֲפִלּוּ כְּשֶׁסּוֹחֵט לְתוֹךְ הָאֹכֶל. וְאַף דְּכָל הַפּוֹסְקִים פְּלִיגִי עַל זֶה, דְּסָבְרָא לְהוּ דִּמְשַׁקֶּה הַבָּא לֶאֱכֹל כְּאֹכֶל דָּמֵי, וְכַנַּ״ל בְּסָעִיף ד, וְהָכָא לְהוּ דִּמְשַׁקֶּה הַבָּא לֶאֱכֹל מֵאֹכֶל, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בִּשְׁאָר פֵּרוֹת, מִכָּל מָקוֹם הָכָא גַּם־כֵּן דַּעַת רַבֵּנוּ חֲנַנְאֵל, לְהוֹצִיא לְהַחְמִיר כְּדִבְרֵיהֶם, וְהַמַּחְמִיר תָּבוֹא עָלָיו בְּרָכָה, וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב בְּחִשּׁוּבַת הָרַא״שׁ שֶׁהוּבָא בְּבֵית־יוֹסֵף: ח (לא) דָּג לְצֵרוֹ. רוֹצֶה לוֹמַר, שֶׁסָּחַט דָּג לְהוֹצִיא צֵרוֹ שֶׁצָּרִיךְ לוֹ. (לא) וּמַיְרֵי בְּצֵיר שֶׁנִּבְלַע בּוֹ מִמַּשֶּׁהוּ דְּעָלְמָא, לְכָךְ דּוֹמֶה כְּסוֹחֵט שְׁלָקוֹת לְמֵימָיו דְּאִסּוּר, וְכַנַּ״ל, אֲבָל בְּצֵיר הַיּוֹצֵא מִגּוּפוֹ, דּוֹמֶה לְסוֹחֵט שְׁאָר כָּל הַפֵּרוֹת לְמֵימָיו דְּמֻתָּר, וְכַנַּ״ל בְּסָעִיף א: ט (לב) לַחֲתִיכוֹת דַּקּוֹת. אֲבָל לִשְׁבֹּר חֲתִיכָה מְגֻפָּנוּ שָׁרֵי וַאֲפִלּוּ אִם יָזוּבוּ קְצָת מַיִם עַל־יְדֵי זֶה, דְּלֹא נִתְכַּוֵּן לָזֶה, וְעוֹד, שֶׁהוֹלֵךְ לְאִבּוּד [ב״י]: (לג) מֵימָיו. דְּדָמֵי לְמִלָּאכָה, (לד) שֶׁבּוֹרֵא הַמַּיִם הַלָּלוּ, וְאָסוּר מִדְּרַבָּנָן; אִי נַמִּי, גְּזֵרָה (לה) שֶׁמָּא יִסְחֹט פֵּרוֹת הָעוֹמְדִין לְמַשְׁקִין[29]: (לד) וְאֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ. כֵּיוָן דְּלֹא עָבִיד מַעֲשֶׂה בְּיָדַיִם לֹא גָּזְרוּ בָּהּ. (לו) וְיֵשׁ מִתִּירִין אֲפִלּוּ לְרַסֵּק בְּיָדַיִם לְתוֹךְ הַכּוֹס[30], וְהַטַּעַם, דְּכֵיוָן שֶׁנִּתְעָרֵב בְּמֶה שֶׁבְּתוֹךְ הַכּוֹס וְאֵינוֹ בָּצִין לֹא גָּזְרוּ בָּהּ כְּלָל[31]: (לה) מֻתָּרִים. (לז) לְהָנוֹת מֵהֶם. (לז) וְהוּא הַדִּין דְּמֻתָּר לְכַתְּחִלָּה לְהַנִּיחַ כֵּיוָן שֶׁמְּמִילָא הוּא נָמוֹחַ, וּכְמוֹ לְתוֹךְ הַכּוֹס. (מ) וּלְדַעַת רַמ״א בְּסִימָן שיח סָעִיף טז בְּהַגָּ״ה, גַּם הָכָא יֵשׁ לְהַחְמִיר[32], דְּאַף דְּנָמוֹחַ מֵאֵלָיו אָסוּר[33] מִשּׁוּם נוֹלֵד[34], וְאֵינוֹ דּוֹמֶה לְתוֹךְ הַכּוֹס, דְּהָתָם הוּא מְעֹרָב בַּמַּיִם וְאֵינוֹ נָכָר: י (לו) לְשַׁבֵּר הַקֶּרַח. דְּשִׁבִירַת הַקֶּרַח אֵינָהּ מְלָאכָה כְּלָל, (לט) וְלֹא אָסְרוּ בְּרִסּוּק אֶלָּא אִם הוּא עֹשֶׂה כְּדֵי שֶׁיָּזוּבוּ מֵימָיו, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בָּזֶה. כָּתַב הַמֶּגֶן־אַבְרָהָם, דְּבָנָהָר אוֹ בְּאֵר אָסוּר, דְּבֵיוָן דְּהוּא מְחֻבָּר לְקַרְקַע יֵשׁ בּוֹ מִשּׁוּם חֲשַׁשׁ בִּנְיָן וּסְתִירָה, (מ) אֲבָל הָרְבֵּה אַחֲרוֹנִים חוֹלְקִין עָלָיו וּכְסְבִירָא לְהוּ דְּשָׁם מַיִם עֲלֵיהֶן וְאֵין שָׁיָךְ בּוֹ בִּנְיָן וּסְתִירָה, וּלְצָרְכָּךְ שַׁבָּת יֵשׁ לְהָקֵל: יא (לו) שֶׁלֹּא יִטֹּל יָדָיו. כְּדֵי שֶׁלֹּא יָבוֹא לִידֵי רִפּוּק. וְשִׁלְחָן־עָרוּךְ שָׁתַם בָּזֶה, אַף שֶׁיִּזָּהֵר שֶׁלֹּא יְרַסְּקֵם: יב (לח) בְּמֻלַּח. הַטַּעַם כַּנַּ״ל בְּשֶׁלֶג וּבָרָד, דְּגַם בָּזֶה יִתְהַוֶּה מַיִם עַל־יְדֵי הַשְׁפְּשׁוּף[35]. וְהֵינוּ דַּוְקָא בְּמֻלַּח לְבַד, (מא) אֲבָל מַתִּר לְהַשְׁלִיךְ מֶלַח בְּמַיִם (מב) אֲפִלּוּ הַרְבֵּה וְלִטֹּל יָדָיו מֵהֶם אַחַר שֶׁנִּמּוֹחַ, וּכְמוֹ שֶׁהִתִּירוּ לְעֵיל לִתֵּן שֶׁלֶג בְּתוֹךְ הַכּוֹס, אַף שֶׁלֹּא יַעֲשֶׂה מִי־מֶלַח עַזִּין, דְּהֵינוּ שְׁנֵי שְׁלִישֵׁי מֶלַח וְאֶחָד מַיִם[36]: יג (לט) בְּרַגְלָיו. וְאַף אִם הַשֶּׁלֶג נִמּוֹחַ וְתָם עַל־יְדֵי־זֶה לֵית לָן בָּהּ, (מג) כֵּיוָן דְּהוּא אֵינוֹ מִתְכַּוֵּן לָזֶה. וְהַטַּ״ז

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(לג) פְּרִי־מְגַדִּים, וְכֵן מִשְׁמַע מִמָּגֵן־אַבְרָהָם: (לד) רַשַׁ״י: (לה) רַמַּב״ם. וְהִשְׁמִיטוּתִי טַעַם דִּנּוֹלֵד, דְּהַמְחַבֵּר לֹא סְבִירָא לֵהּ, מִדְּהִזְהִיר נֶגֶד חֲמָה: (לו) שׁוֹחֲקִים בְּשַׁם הִתּוֹסְפְתָּא: (לז) רִבּי עֲקִיבָא אִיגֶּר: (לח) מִגֶּן־אַבְרָהָם וְתוֹסֶפֶת־שַׁבָּת וש״א: (לט) בֵּית־יוֹסֵף וְהַגְּרִ״א. וְלֹא הִזְכִּיר הַגְּרִ״א טַעַם הַמּוּבָא בְּמֶגֶן־אַבְרָהָם, מִשּׁוּם דְּסְבִירָא לֵהּ דְּלָרוּחָא דְּכָתַב הַמְּרוּבִּי דְּאָיְא בְּאֶמְצַע עֲנָיְנוֹ מֵהָתָם וְלֹא שָׁיְךְ בּוֹ בִּנְיָן וּסְתִירָה כְּלָל, כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הַמַּאֲמַר־מָרְדְּכַי: (מ) אֱלִיָּה רַבָּה וְהִתּוֹסֶפְתָּא־שַׁבָּת וּמַאֲמַר־מָרְדְּכַי: (מא) ט״ז: (מב) פְּרִי־מְגַדִּים בְּבֵאוּר דִּבְרֵי הַט״ז: (מג) תּוֹסֶפְתָּא־שַׁבָּת, וְכֵן מוּכָח בְּבֵאוּר הַגְּרִ״א שֶׁצִּיֵּן הַטַּעַם כְּמוֹ בְּסָעִיף י:

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél (France) : 01.80.91.62.91
Tél (Israël) : +972.77.466.03.32
contact@torah-box.com